IV
№ 1173/2

Ун. библиотека
ПЛОВДИВ
Инв. № 140
1946

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЪЛИЕТО И ДЪРЖАВНИТЪ ИМОТИ
ИНСТИТУТЪ ЗА ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА

СЛЕДЪ КАТО ПРОЧЕТЕШЪ ТОВА УПЪТВАНЕ, ПРЕДАЙ ГО НА ПРИЯТЕЛИТЪ СИ, ЗА ДА ГО ПРОЧЕТАТЪ И ТѢ.

УПЪТВАНЕ № 4
(трето издание)

Унищожавайте растителнитѣ остатъци!

Голѣмъ брой отъ причинителитѣ на болеститѣ, както и редица отъ насѣкомитѣ, които нападатъ културнитѣ растения, презимуватъ въ стърнищата или въ тѣзи части на растенията, които земедѣлцитѣ запазватъ за по-нататъшно употрѣбление. Следъ преминаването на зимата, тѣзи неприятели излизатъ отъ своитѣ убѣжища и нападатъ отново посѣвитѣ и градинитѣ. Така, много болести и насѣкоми се запазватъ чрезъ плодоветѣ и листата, които окапватъ и оставатъ изъ овощнитѣ градини. Ръждитѣ и пригоритѣ по житнитѣ растения, които преди всичко атакуватъ тѣхнитѣ стъбла и листа, се запазватъ съ остатъцитѣ по нивитѣ, както и съ сламата, която стопанитѣ прибиратъ и употрѣбяватъ презъ течение на следващата година. Съ запазването на царевичнитѣ стъбла и съ използуването имъ презъ следната година, земедѣлцитѣ правятъ много голѣма услуга на редица болести и неприятели на царевицата. Съ неунищожаването на остатъцитѣ следъ прибирането на фасула, зелето, доматитѣ, пипера, нахута, баклата, мака, слънчогледа, конопа, рапицата, сусама и на всички останали културни растения, които отглежда нашия земедѣлецъ, той спомага не само за запазването, но и за масовото размножаване на причинителитѣ на болеститѣ и на насѣкомитѣ презъ следващитѣ години. А като последствие отъ това намножаване, идва намаляването на доходитѣ отъ отглежданитѣ растения до толкова, щото земедѣлцитѣ започватъ да се отказватъ отъ отглеждането на нѣкои отъ тѣхъ. За потвърждение на току що казаното е достатъчно да се спомене за изчезването на мака (афиона) — културата, на който бѣ взела голѣмъ размѣръ у насъ и пропадна поради силното развитие на неговитѣ болести. Не е излишно да се спомене, че доходитѣ отъ редица растения не сж такива, каквито би трѣбвало да бждатъ. Причината, за това положение, не е само неподходящото отглеждане, но се дължи, преди всичко, на многоброй-

нитѣ, масово развиващи се болести и неприятели, които при подходящи условия сѫ въ състояние да унищожатъ цѣлата реколта. И това твърдение не се нуждае отъ много доказателства. Гниенето и червясването на плодоветѣ изъ овощнитѣ градини, ръждитѣ и пригоритѣ по житнитѣ растения, пригоритѣ по фасула, баклата, както и редицата „мани“ по останалитѣ културни растения сѫ едно масово явление — добре познато на нашия земедѣлецъ.

Една малка частъ отъ причинителитѣ на болеститѣ и отъ насѣкомитѣ презимува въ почвата. Друга по-голѣма часть, се запазва до следната година, чрезъ семената. Най-голѣмата часть отъ тѣхъ, презимува съ растителнитѣ остатъци. Следователно, само съ обеззаразяване на семената не може да се постигне всичко. Ето защо, ако се иска ограничаването на болеститѣ и неприятелитѣ по културнитѣ растения, е необходимо преди всичко да се унищожатъ растителнитѣ остатъци, които, въ много случаи, сѫ много по опасни, като носители и размножители на зараза, отколкото семената. Ако земедѣлцитѣ искатъ да се спасятъ отъ многобройнитѣ „мани“ и насѣкоми, ако желаятъ да увеличатъ доходитѣ си отъ отглежданитѣ растения, тѣ трѣбва едновременно съ обеззаразяването на семената за посѣвъ, да унищожаватъ най-редовно и навременно всички растителни остатъци.

Всички земедѣлци трѣбва да знаятъ, че съ обеззаразяването на семената, като се изключатъ нѣкой отъ главнитѣ, посѣвътъ съвсемъ не се гарантира напълно срещу заразата, която може да дойде отъ вънъ, обикновено отъ миналогодишнитѣ стѣбла, листа и корени. При това, земедѣлцитѣ трѣбва да помнятъ, че съ тѣзи остатъци, причинителитѣ на болеститѣ, както и много отъ насѣкомитѣ, оставатъ да се размножаватъ въ течение на нѣколко години и, че отъ тѣхъ тѣ отиватъ върху посѣвитѣ имъ.

При това положение всѣки разуменъ земедѣлецъ ще се убеди, че безъ унищожаването на растителнитѣ остатъци не е мислима една успѣшна борба съ болеститѣ и неприятелитѣ. Ето защо, той трѣбва да си вземе бележка и най-редовно и неотклонно да изпълнява следнитѣ мѣрки:

1. Веднага следъ прибирането на реколтата да унищожава всички ненуждни остатъци. Да преорава следъ това стърнищата. Тамъ, гдето е възможно, растенията да се изкореняватъ и изгарятъ.

2. Растителнитѣ части (слама, шума, клонки, стѣбла и др. подобни), които запазва за по-нататъшна употрѣба, (за храна и постеля на добитъка, за топливо или за пещьта), ако не може да употрѣби до 1—15 априлъ на следната година, трѣбва да ги унищожи.

3. Растителнитѣ остатъци, особено царевичнитѣ стѣбла и кочани, които не е могълъ да използва до 15 априлъ, биха могли да се използуватъ и по-късно, но ако се заровятъ и покриятъ отгоре, поне съ 50 см. пласть земя, която при нужда се разравя и пакъ заравя.

4. Въ случяй, че стопанинътъ иска да употрѣби растителнитѣ остатъци за правене на навеси, покриви, огради и др. подобни, какъвто е случая съ царевичнитѣ и слънчогледови стѣбла, сламата и др.), добре е предварително да ги накисне въ 3—5% разтворъ отъ синъ камъкъ, и следъ изсушаването да ги употрѣби. Така третиранитѣ остатъци траятъ, при това, много по-дълго време.

5. Да не изхвърлятъ на торището или въ компоста растителни части, нападнати отъ болести или насѣкоми. Най-добре е, такива остатъци да се изгарятъ и тѣхната пепель да се прибира.

Съ изпълнението на гореспоменатитѣ мѣрки, за които не се изискватъ срѣдства, а само добра воля, земедѣлцитѣ ще се справятъ много лесно съ редица опасни болести и насѣкоми. Но, не трѣбва да се забравя, че посоченитѣ мѣрки въ повечето случаи, ще дадатъ добъръ резултатъ само тогава, когато се прилагатъ отъ всички земедѣлци. Ето защо, въ интереса на самитѣ земедѣлци е, не само да изпълняватъ гореспоменатитѣ мѣрки, но да спомагатъ за тѣхното разгласяване и прилагане.

А. Христовъ.

Овощари,

Болеститѣ и неприятелитѣ на земедѣлскитѣ култури намаляватъ силно вашитѣ доходи. Противъ много отъ тѣхъ науката е дала сигурни и евтини срѣдства. Съ малки усилия вие можете да се гарантирате противъ повреди отъ болести и неприятели, и да увеличите доходитѣ си. Болеститѣ и неприятелитѣ по земедѣлскитѣ култури не се дължатъ на времето или на грѣшкитѣ въ обработката. Тѣ се причиняватъ отъ разни паразити, както тѣзи при човѣка и животнитѣ. Не оставяйте болеститѣ и неприятелитѣ да ви лишаватъ отъ плодоветѣ на вашия трудъ, а се отнасяйте редовно за съвѣтъ до **Института за защита на растенията,** който дава съвети и упѫтвания безплатно.

Адресътъ на Института е:

ИНСТИТУТЪ ЗА ЗАЩИТА НА РАСТЕНИЯТА

Булевардъ „Князъ Симеонъ Търновски“ № 2 — София

Пощенска кутия № 238 Телефонъ 2-32-62

Материалитѣ за изследване, на тежесть до 500 гр. да се изпращатъ като мостра безъ стойность.

3282 1939